

ТРИ ЦЕНТИ в З. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BERgen 4-0807 — 4-0237. — Тел. У. Н. Сомар: BERgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ СКАРБОВИЙ ДЕФІЦИТ У ВИСОТІ ПІВТОРА БІЛЬЙОНА

Вашингтон, 15 серпня. — Президент Труман заповів, що біжучий скарбовий рік покінчиться дефіцитом у висоті \$1,545,000,000, а це перешкодить урядові у змаганні приєднати красового доугу, який дійшов до висоти \$252,000,000,000. Цю справу підніс президент при нагоді північної перевірки державних фінансів і пригадав, що він протривався зниженням податків в буджені на біжучий скарбовий рік, який починається в липні, а кінчиться 30 червня 1949 р. Президент осудив конгрес за його знижку податків на біжучий рік, коли то непевне положення в світі вимагає фінансової готовності з боку Злучених Держав.

Сенатор, Стайле Вріджес і Юдіс Д. Милікен, члени комісії приділили, вийшли з твердженням, що закид Трумана не є оправданим тому, що він нарочно переставляє цифри в буджені, щоб викликати враження дефіциту. Вони кажуть, що з кінцем фінансового року буде ще надлишок.

КОСЕНКІНА ПОЧУВАЄТЬСЯ ЛІПШЕ, МАЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІСЬОВУ В АМЕРИЦІ

Розвиток подій у справі Оксани Косенкіної, учениці в американській школі, яка минулого четверга висконала з будинку советського консульства в Нью Йорку в самотубним намірі, представляється так:

Показується, що урядовці консульства не хотіли закликати шпитального амбулансу для рятунку її життя і лише підготували поліцію, яка на час прибула до консуляту, уявлялася належним урешком. Під час переслухання в шпиталі при допомозі детектива Вільяма Дичко, який знає російську мову, хоч його батьки українці, вона заявила, що в консуляті її тримали як в тюрмі і тому вона ринулася на смертельний крок. Попередньої суботи приїждив до консуляту сов. амбасадор Александр С. Панюшкін з Вашингтону і давав їй до підпису заяву, наче б вона була цілком свобідна, однак вона відмовилася підписати, хоч амбасадор обіцявав їй, що все забудеться і її не станеться нічого злого.

В суботу 14 серпня приїхав до шпиталю Рузвелта, в якому перебуває Косенкіна, слідчий урядової комісії неамериканських діянь палати репрезентів і доручив їй визнання скласти свідчення перед комісією. Він вивчив Косенкіну, що як вона приїме визнання, вона тим самим підпаде під правну охорону Злучених Держав. Косенкіна прийняла визнання і жде на своє видужання. На це треба найменше 3 місяці часу.

Департамент стейту відкинув домагання Совєтів видати советських учителів.

У суботу 14 серпня амбасадор Панюшкін відбув півторогодинну розмову в департаменті стейту у Вашингтоні. Він висловив протест іменем советського уряду проти перетримування советських учителів Косенкіної й Самаріної в Америці і домагався видати їх в руки советської влади. Підсекретар стейту Роберт А. Ловет заявив, що

згадані советські громадяни перебувають на свободі, мають охорону американського права й американський уряд не може віддати їх в руки Советів проти їх волі. Однак Америка допоможе їм до виїзду за кордон, коли вони того забажають, запевнив Ловет.

Пригадують, що Ломакін намагав ловити советського моряка.

Сан Франциско, Каліфорнія. — Яков Ломакін, теперішній советський консуль в Нью Йорку, був помічником при ловленні советського моряка, який утік з корабля в 1943 р., коли Ломакін був консулем у Сан Франциско. Моряк Александер Ігоров утік був з советського корабля, потім дістався на шведський корабель, а коли другим наворотом приїхав до пристані, тоді советська тайна поліція його вислідилася і Ломакін помагав вислати його на советський корабель. Таке висловлює один урядовий Федерального Бюро Інвестицій, який брав участь в розслідуванні цієї справи. Про Ігору загнув опісля слід, каже урядовець, Нат Дж. Л. Пайпер.

УРЯД ВИЯСНЮЄ ОВІН СПРОТИВ ПРОТИ ПРОВІР- КИ ШПИГУН СЬКИХ СПРАВ КОНГРЕСОВОЮ КОМІСІЄЮ.

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Там С. Кларк скрипував теперішнє переслукування свідків перед комісією неамериканських діянь палати репрезентів, закидаючи їй, що вона шкодить справжнім дослідкам департаменту справедливості в справі шпигунських та інших затія американських комуністів. Департамент справедливості хоче найти докази для поставлення винуватих перед суд, а конгресова комісія своїм оприлюднюванням остерігає їх перед наслідками і дає їм нагоду хотітись. З цієї причини теж департамент справедливості не хоче видати на бажання комісії документів в справі лояльності урядовців.

ЖИДАМ НАКИДАЮТЬ НА- ЦІОНАЛЬНІСТЬ В АМЕРИЦІ

Нью Йорк. — Жиди в Злучених Державах творять досі релігійну групу, а коли буде створена жидівська держава Ізраїль в Палестині, тоді вони стануть американцями жидівського походження чи жидівської національності — таку думку висловлює Елмер Вергер, ексекютивний директор Американської Ради Жидівства. Він пише в журналі Раді, що багато жидів не бажає собі приналежності до жидівської національності, коли вони перебувають поза Палестиною. Жидівську національність намагаються їм сіоністи і тим шкодять їм до теперішнього почуванням, що вони лише релігійна група.

Москва упрямувала сільце на американського аташе

Вашингтон, 15 серпня. — Советське радіо й комуністична газета „Правда“ розголосили в неділю, що ще в травні 1928 р. відіхав домів американський морський аташе при амбасаді, лютенант Роберт Дрегер, ніби тому, що советський уряд приловив його в хвилині, коли він діставав військові інформації від советського урядовця, званого тільки під іменем „Е“. Департамент стейту негайно після появи цієї новинки скликав кореспондентів на конференцію, під час якої пресовий референт Майкел Мек Дермот спростував цю вістку, вияснюючи її в такий спосіб:

Ще 23 квітня 1948 р. морський лютенант, Роберт Дрегер, зголосив намір відіхати домів після того, як йому скінчилася дворічна служба закордоном. В часі тої служби він перебував в Одесі, щоб доглянути вивиски американських матеріалів домів. В тому часі він часто зустрічав в Одесі митного урядовця, щоб полагодити з ним звичайні урядові формальності. Коли після покінчення праці лютенант Дрегер приїхав до амбасад в Москві і перобив приготування до виїзду, заступник міністра закордонних справ Вишинський повідомив американського амбасадора, що Дрегер був приловлений на прийманні інформації від советського урядовця „Е“, й тому він повинен бути висланий негайно з Советів. Амбасадор провіряв тоді справу і переконався, що советський уряд акристав з нагоди наміру Дрегера вийти домів і підготував собі зачіпку. Згаданий урядовець „Е“, мав бути тим самим урядовцем, з яким Дрегер в Одесі переводив урядові формальності. Він приїхав в Москву негайно після того, як туди прибув Дрегер і запросив Дрегера телефонічно на розмову в одне місце. Коли Дрегер туди приїхав, „Е“ передав йому якісь папери, а в цій хвилині прискочили агенти МВД (давніше НКВД) і „приловили“ обох на „гарячій учинку“. Амбасадор зрозумів, що це було ніщо інше, як штучне наставлявання сільця на Дрегера і дивувався, пощо Совети це роблять. Про це він повідомив департамент стейту. Тепер советський уряд пускає в світ вісті про „шпигунство“ Дрегера на те, щоб заглушити правдиві вісті про слідство над комуністичними шпигами в Америці і вісті про схоплення сов. консулятом учительки Косенкіної і її скок з вікна советського консуляту в Нью Йорку.

ДО НІМЕЧЧИНИ ПРИБУВ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОВІТ- РЯНИЙ ВЕЛИТ.

Франкфурт, 16 серпня. — На місцеву американську повітряну базу прибув перший американський повітряний велит, С-74, що прилетів безпосередньо з Вестовер Філд, Мас. Цей найбільший в світі повітряний транспортвець може перевезти зараз 22 і пів тони і правдоподібно мав би бути використаний в боротьбі зі советською більшою Берліна. Сам літак і його призначення в Німеччині огорнені повною таємницею.

КОМІСІЯ ДЛЯ ПЕРЕВОЗУ ІМІГРАНТІВ З СКАТІЛЬ- ЩИНИ

Вашингтон. — Президент Труман назначив трьох членів комісії, яка має наладити перевіз іммігрантів з скитальщини в Америку. В склад комісії ввійшли: Уго Карусі, Едвард О'коннор і Гері Н. Розенфілд. Це ті самі особи, що їх президент назначив був заки ще конгрес розіхався домів. Однак тому, що сенат непертвердив їх назначення, президент, на підставі закону, назначив їх „тимчасово“ й вони будуть урядувати до найближчого засідання конгресу.

З колі інтересованих долею скитальників заповідають боротьбу за злібє реалізування постанов нового імміграційного закону в тому напрямі, щоб можна було перевести в Америку не лише найспосібніших до праці молодих людей, але й таких, які потребують доп. допомоги. Теперішній закон, як вони кажуть, є просто „нелюдський“.

ТАСС КАЖЕ НЕ ВІРИТИ КОСЕНКІНІ.

Лондон, 16 серпня. — Советське пресове агентство ТАСС повідомило сьогодні вранці, що „асі зніжання Оксани Косенкіної, які б вони не були, не мають тепер вартості, тому, що їх вона складала за посередництвом американської поліції та агентів американської розвідки“.

Олімпійські Ігрища закінчилися великою перемогою американців

Лондон, 16 серпня. Минулої суботи перед вечором на великому стадіоні Вемблі в Лондоні спущено олімпійський прапор і згашено олімпійський огонь, закінчуючи олімпійські змагання. Чотирнадцята Олімпіада закінчилася великою перемогою американських змагунів, що разом здобули 38 перших місць. Другими з черги переможцями були шведські змагуни, що здобули 17 перших місць, а третіми були змагуни Мадярщини з 10 перемогами. Загальний підрахунок перемог на цій Олімпіаді виглядав так: Америка — 38, Швеція 17, Мадярщина 10, Франція 9, Італія 8, Туреччина 6, Чехословаччина 6, Голландія 5, Швейцарія 5, Фінляндія 4, Данія 4, Британія 3, Аргентина 3, Південна Африка, Мексико, Австрія, Бельгія і Єгипет по 2, а Перу, Джамайка, Норвегія та Індія по 1. Для порівняння треба згадати, що на попередній Олімпіаді, що відбулася в Берліні в 1936 році, Америка була на другому місці з 24 перемогами. Перше місце тоді здобули німці 33-ма перемогами. У вчорашньому закінченні Олімпіади в Лондоні минулої суботи взяло участь, крім змагунів, біля 80,000 глядачів. На закінчення Олімпіади мішаний хор відспівав олімпійський гимн. В коментарях підкреслюється, що ця Олімпіада була найбільш успішна.

ВСТАНОВЛЕНО КОРЕЙСЬКУ РЕСПУБЛІКУ

Сеул, Корея, 15. серпня. — Сьогодні, в третю річницю визволення Кореї з-під японської окупації, тут при американській допомозі знову здійснено засаду самовизначення народів і дві треті частини з 29,000,000 корейців проголошили свою державу. Одна третя частина знаходиться ще під советською окупацією. Перший призидент Корейської республіки, д-р Сингман Рі, проголосив теперішній уряд Таї Ган Мін Коо суверенною владою країни. В урочистостях взяли участь всі члени уряду, а між закордонними представниками і гостями був теж американський головнокомандуючий в Японії, ген. Доглес Мек Артур. Він теж забрав слово, заповідаючи швидке об'єднання цілої Кореї та остерігаючи весь демократичний світ перед його новою страшною загрозою. Ген. МекАртур не назвав комунізму по імені, але це було самособою зрозуміле.

ПІТО ЧИСТИТЬ.

Београд, 16. серпня. — Цілий ряд подій та повідомлень в югославській пресі переконують, що Тіто почав масову і безпощадну чистку проти тих, хто його хотіли б „вичистити“, іменню тих своїх комуністів, що солідаризувалися з виступом проти нього Москви і Комінформу. Кожного, чий доляльність до Тіто є сумнівна, або чий симпатії до Комінформу є помітні, Тіто не тільки викладає з партії, та усуває їх з відповідальних постів, але й унешкідливлює їх особисто. Чистка набрала масових розмірів і охопила теж членів уряду та дипломатичних представників.

ВОЄННА ПІДГОТОВКА МОСКВИ

СОВЕТСЬКА ПРЕСА ПРО „ВОЄВУ ГОТОВІСТЬ СОВЕТСЬКОЇ ФЛОТИ“; ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ ВІДБУЛИ НАРАДИ І ДОЖИДАЮТЬ ЧЕРГОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МОЛОТОВИМ.

Москва, 16 серпня (ЮП). — Советська преса, крім великих інших безпосередніх нападів на Америку, заговорила вчора широко про „воєвну готовість“ советської флотії. Всі советські газети надрукували на цю тему статті, написані головними адміралами та іншими високими офіцерами советської флотії, відзначаючи 11 день. Адмірал Іван Юмашев пише в „Правді“ про швидкий випуск нових воєнних кораблів советськими корабельбудівельними верстатами, а адмірал Левченко в „Красній Звезді“ твердить, що в 1950 році Совети побудують два рази більше воєнних кораблів ніж їх побудували безпосередньо перед війною в 1940 році. Руки американських воєнних кораблів на світових водах „Правда“ в редакційній статті називає „безсормною інтервенцією у внутрішні справи інших країн“, та заявляє, що советська флотія не думає робити таких самих демонстрацій, як американський „керівник імперіалістичного табору“. Адмірал Павло Абакін в „Ізвестіях“ і від себе додає про „постійну готовість“ советської флотії. В зв'язку з цим дипломати відбули тут в пресі американської амбасаді свою конференцію, узагальнюючи дальшу дипломатичну акцію в справі советсько-західної кризи. Вони дожидають чергової конференції з Молотовим, яка, можливо, відбудеться вже сьогодні. Усі дипломатичні наради і заходи в цій справі держаться в строгій таємниці.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ПРОТИ СЕПАРАТНОГО ДОГОВОРУ З НІМЕЧЧИНОЮ.

Франкфурт над Майном, Німеччина, 16 серпня. 3 авторитетних джерел західних союзників тут повідомлено, що вони не думають закладувати з Німеччиною сепаратного договору, продовжуючи інтензивну підготовку до створення західно-німецької держави. З цих джерел заявляють, що мирний договір вони підпишуть тільки з цілою Німеччиною, отже з німецьким урядом, в якому будуть теж представники з советської зони. В повідомленні не сказано, чи ці представники мусять бути за советською згодою.

АМЕРИКАНЦІ ПОПРАВЛЯЮТЬ ТУРЕЦЬКІ АЕРО- ДРОМИ.

Лондон, 16 серпня. — Британське пресове агентство Ройтер повідомило на підставі твердження турецької радіо, що американські інженери і спеціалісти розбудовують та поправляють три великі турецькі аеродроми в Істамбулі, Анкарі й Адені. Переводову довершать американські компанії на підставі окремого договору з турецьким урядом.

ВЕЛИКА РЕЛІГІЙНА ДЕ- МОНСТРАЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ

Кельн, Німеччина, 16 серпня. — В цьому місті в західній Німеччині відбулася вчора імозантна релігійна демонстрація, якої Німеччина вже давно не пам'ятає. Маніфестація відбулася з нагоди відкриття місцевої католицької катедрі, що була пошкоджена під час війни та закрита від 1944 року. Катедрі, шосту найбільшу з черги в світі, збудовано тично 700 років тому. В маніфестації взяло участь понад чотири мільйона людей, сім кардиналів, понад 40 єпископів та велика кількість духовенства.

ІНТЕНЗИВНА ОБОРОННА ПІДГОТОВКА ШВЕЦІЇ

Стокгольм, 16 серпня. — У зв'язку з теперішнім політичним напруженням, Швеція почала інтензивну підготовку своїх кордонів на випадок війни. Ці оборонні заходи держаться в таємниці, але відомо, що вони базуються на досвіді другої світової війни. Насамперед позакладано мініми всі важливі морські і суходільні бази, скріплено прикордонну сторожу, а всі старшини резерву переходять чотиритижневий перетренінг для ознайомлення з новими оборонними потребами та методами зброю. Оборонна підготовка ведеться на всіх фронтах та з усіх військових частин, в армії, авіації і флотії. Різночасно Швеція робить інтенсивні заходи, щоб відповідно забезпечити теж від внутрішньої зброї, більшої частини п'ятої частини.

ЦАЛЬДЕРІС ЗАПОВІДАЄ ПЕРЕМОГУ „ЗА КІЛЬКА ДНІВ“

Атени, Греція, 16 липня. — Командування грецької армії повідомило про цілий ряд дальших успіхів на фронті в горах Граммос, де вже більшість терену очиснено від більшовицьких партизанів, рештки яких в безладі пробують перетисся до Албанії. Заступник прем'єра і міністер закордонних справ Цальдаріс в газетній статті заповів кінцеву перемогу на цьому фронті „продовж кількох найближчих днів“.

БРИТАНЦІ ОБВИНУВАЮТЬ СОВЕТІВ ЗА КРИЗУ

Лондон, 16 липня. — В Британії передано публичну акцію на тему відповідальності за теперішню політичну кризу між Советами і західними союзниками. Дні треті частини британців вважають, що кризу спричинили Совети. Сім процент добачують вини Америки, а тільки два процент думають, що Британія могла б до кризи не допустити. 43% добачують можливість війни, а 10% вважають, що вона є неминуха.

ВАЖЛИВА СВІТОВА-ТОРГОВЕЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ЖЕНЕВІ.

Женева, 16 серпня. — Сьогодні тут починається важлива і перша того роду в історії конференція для встановлення порядку поведінки і керівництва світової торгівлі. В конференції беруть участь представники 22 країн.

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською мовою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 507-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОВОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВОЛЯ АБО СМЕРТЬ

Публічна думка нашої країни до глибини схвильована останніми подіями, зв'язаними з "вибором свободи" трьома далішніми союзями громадянами в цій країні та їх сенсаційною історією з-під юрисдикції союзя консулярних властей в Нью Йорку. Маємо на думці союзя учнів Олександра Косенкіна, Михайла Самаріна і його жінку та двоє дітей.

Сім'я Самаріних мала більше щастя, бо їм пощастило втекти і відразу одержати охорону наших властей. Натомість Косенкіну вже після втечі скопив союзя гангстер на пості та з офіційним титулом консуля, держав і кілька днів під замком і тільки шквалів нещасливий випадок врятував цю жертву з більшовицьких пазурів. Кидаючись через вікно з третього поверху союзя консуля в Нью Йорку, Косенкіна зробила те, що від віків є найкращою прикметою людей, як їм доводиться вибирати волю, або смерть. Вона воліла смерть, ніж союзя неволі і тільки сліпий випадок, іменно факт, що вона падаючи супинилася на телефонному дроті, врятував її від смерті. Американські лікарі докладають тепер усіх зусиль, щоби врятувати її, а американський уряд вже забезпечив її свободу.

Не маючи точних інформацій і тим самим підстави до твердження, можна тільки здогадуватися, що Косенкіна є українкою, бо імені Оксана немає серед росіянок.

Справа "волі, або смерті" Косенкіни виросла до міжнародної проблеми та набрала рідкозначущого значення не тільки для далішніх урядових американсько-союзя стосунків, але й головне для розвитку американської публічної думки у відношенні до Союзя. Цей справу відіграє найбільшу увагу американська щоденна преса і в неї змішані теж найвищі державні власті. І власне ці факти найбільш інтересні для українців, а не сама подія, як така. "Воля, або смерть" Косенкіна є тільки краплина в морі в порівнянні з такими випадками між ними досі. "Воля, або смерть" — це ж заголовок на книзі історії України, а в останніх часах це доля кожного з чотирьох десятків мільйонів українців.

Американська публічна думка не мала потреби дожидати аж на цей класичний випадок "волі, або смерті" союзя громадянина на самій же американській землі. Це ж на американських очах підірзували собі жили, вишались, стрілялись, кидались під колеса потягів і самих же американських танків та автомашин сотні і тисячі українців, що їх силою, а часом і при американській допомозі ловили як диких звірів союзя гангстери в західній Європі та "репатривали" на зарі, на рідне". Сьогодні вже цей сам випадок союзя злочину спливає вільною американською землею. Цим разом ще з союзя громадянином, але він завтра готовий вже повторитись теж з американцем, якщо наші власті не витягнуть з нього відповідної практичної науки, якої не вміли, чи не хотіли досі витягнути з історії України.

Американська свобода й американські закони загрожено сьогодні Москвою вже в самій Америці. Випадок Косенкіни переконує, що проблема "волі, або смерті" стоїть сьогодні в цілій ширині перед цілим світом, отже і перед Америкою. Від нашого розуміння цієї ділеми та від наших спільних зусиль залежатиме хто в цій ділемі переможе, воля чи смерть.

Шпигунське видовище

Від часу, як конгресові комітети почали прилюдно переслухання свідків в справі розкритої союзя шпигунської сітки в нашій країні, ми маємо видовище, якого справді світ не бачив. Перед конгресовою комісією і перед публічною опіцією пересувається довгий ряд людей з різними іменами і різними становищами, часом навіть дуже високими, яких підозрюється, що вони посередньо, чи безпосередньо, в такій чи іншій формі зраджували цю країну та доставляли вітальні інформації урядові чужої країни, який впродовж деякого часу був нашим союзником, але ніколи не був нашим приятелем.

Конгресові допитання є тільки публічним виявленням відомих вже відповідним властям фактів. Все це, що ми тепер доводимося зізнавати перед конгресовим комітетом, є не тільки відоме, але й провідне Федеральним Бюром Доходжень (ФБІ) і йому напевно теж відомі далеко більші і важливіші факти і в найменших подробицях. Теперішнє видовище перед конгресовим Комітетом є тільки традиційною підготовкою до конституційного переведення відповідного законодавства, що охороняло б країну та громадян перед подібними злочинами в майбутньому.

Теперішні допитання є тільки слідством, а не засудом. Федеральна велика лав присяжних суддів інтересується справою на свій лад, ФБІ на свій, але все це зводиться до одного: наша країна на того роду ефемерності не була приготувана і тому теж тепер цю підготовку надробляє від початку.

Проте, зізнання свідків і обвинувачень виявляють кілька без сумніву і вітальних для цієї країни фактів. Вони переконують про найбільш нічміне і вороже відношення до нашої країни уряду Союзя Союзя тоді, як до цього не було жодної причини та як наш уряд був глухий на всі остероги своїх власних громадян і з воєнно-союзницького, сантіменту відкрив, бовішевікам, сказати б, своє серце і свою кишеню. Союзя уряд у відплату за це платив гроші і нагороджував орденами тих, хто в це відкрите серце впилювали більшовицьку отруку а з відкритої кишені тягнув все, що можна б використати проти її власника.

Ціла та злочинна шпигунська афера в нашій країні нерозривно зв'язана з комуністичною п'ятою колоною. Власне ці доморослі і зайшли, "ідейні" злочинці були гніздом і вочочкою всіх шпигунів та авторами і виконавцями зради з наказу свого майстра в Кремлі. Про-

те, шпигунська афера є тільки малим фрагментом цілого комплексу злочинів, поповнених комуністичною п'ятою колоною за весь час. При цьому вона не тільки користалася з охорони і всіх благ нашої конституції і законів, але й всіляко їх надживала проти них самих.

Теперішнє шпигунське і комуністично-п'ятиколонне видовище цілком нагадує ті перші століття росту і розвитку нашої країни, коли піонірами праці, ладу і творчості доводилося зводити безупинну боротьбу проти банд горлозрів і злочинців. Чиж би історія "Дикого Заходу" минулих століть мала знову повторитися для нашої країни в світовому масштабі? Шпигунське видови-

ще у Вашингтоні та події в Європі і на інших континентах переконують, що Америка справді доведеться цю історію повторити. Це дає теж нагаду, що після того вже справді раз і на завжди та в цілому світі запанує лад і правопорядок, свобода і творчий труд, як запанували на тих територіях, де колись були бандити. Це може статися тільки тоді, якщо з цим новим політичним бандитизмом ми зробимо порядок в нашій власній країні і того домагатиметься наша публічна думка від нашого уряду у зв'язку з комуністично-шпигунським видовищем. Треба сподіватися, що ця публічна думка не буде заведена, для добра, не тільки самої Америки, але й зв'язаного з нею єдиним і найкращим своїм наддямі цілого світу.

Воєнні злочини відповідальні за тиранію

Що було причиною заведення тиранії в Німеччині? — Погорда і легковажність законів — оце питання й відповідь, які насамперед з нагоди вживання міжнародного суду над воєнними німецькими злочинцями в Нюрнбергу. Спостерегаючи й кореспонденти, які були прийняті на процесі кажуть, що таке саме легковажне й погорду до законів слідня й між комуністами і з цього витягають відповідні висновки.

В першу чергу вони розбирають питання, чи вислід нюрнберзького процесу матиме який вплив на розвиток міжнародного права; в другу чергу запитують, який наслідок буде мати присуд міжнародного суду на самих німців. Міжнародний трибунал для судження німецьких воєнних злочинців покликано до життя на нараді чотирьох великих держав в Лондоні перед трьома роками. Призвудуючись над причинами німецької тиранії в тому часі, написав лондонський "Таймс" таку знаменну думку:

"Найбільша тиранія має малесенькі початки. Через недовідок минулих промахів; власне легковажності допиту; з причини висмигання за нахесені лапості людьми; що мають силу: чере легкodusне трактування неточності у виконанні закону — з оцього повстають в бігом часу тиранські звички, в яких мудрі люди добувають нещастя на майбутність і проти яких вони надармо ведуть опір".

До такого висновку прийшли теж судді, які переводять судові процеси над нацистами й японськими воєнними злочинцями.

Тому судді стараються не легковажити ніякого проступку, на який лише вдається знайти відповідний доказ. Коли буде переглянутий весь прибутий матеріал, тоді можна буде приступити до складення міжнародного кодексу воєнного права, який стане підставою для осудження всякого збройного конфлікту.

Та тут надія на можливість точного устійнення вини може завестися. Це тому, що в осуді нацистських злочинців беруть участь теж і Союти, а вони впродовж трьох років нюрнберзького поступування самі допускаються злочинів, за яких судять нацистів. Та заки прийдемо до ствердження більшовицьких проступків, треба пригадати, в чому полягали нацистські злочини, устійнені міжнародним трибуналом. Ці злочини лише в одній ділянці, тобто в усунуванні "небажаних елементів" — а це жидів, циганів і політичних противників — виказують цілий мільйон людей вбитих державною поліцією безпеки.

Оце усунування "небажаних елементів" не є здогадне, а устійнене документами. Націсти, у своєму бажанні перевороту все основно, заклали списки помордованих "небажаних елементів" у 60 примірниках, з котрих 56 дісталися до рук трибуналу.

Крім того в руки трибуналу попали різні інструкції, які видавав д-р Йосиф Гебельс суддям як їм поступати з небажаними елементами. Перша інструкція дає загальні вказівки, де сказано, що "у воєнні часи не важливе, чи присуд суду є справедливий, чи ні, а важливе те, чи він осягає сво-

ю цілі". При цій Гебельс дає ще такі "науки" суддям: "не треба дбати про те, щоб судді були переконані про винуватість людини, а про те, щоб судді себе самого переконували, що людину треба усунути зі світа, як шкідника".

Та навіть ці вказівки Гебельса показались невисхідними для нацистського режису й коли Гітлер перейняв повну владу, він проголосив, що він вважає себе за відповідального за долю німецької нації й тому він теж є верховним суддею німецького народу. Коли Гітлерові вдалося дістати на те одобрення парламенту, він з місця заатакував правовітність судів, поусував провінціальних міністрів судівництва і зцентралізував у весь вимір справедливості в своїх руках. Вже в червні 1935 р. парламент ухвалив закон, що проступок чи злочин не мусить бути означений, а вистачить знайти подібний випадок в минулому, щоб на його підставі видати присуд в новому випадку — без огляду на те, чи попередній присуд був справедливий, чи ні.

З часом Гітлерові вдалося й цього замало і підчас окуповання чужинних територій по-явилися розпорядки, які називалися "м'як" ("Нахт ун Гебельс"), а в них були вказівки, як поводитися на території, де місцеве — головне українське — населення ставило опір німецькій владі. Тоді то появилася засада, що не йде про покарання винних, а просто про поширення терору, щоб населення східних земель вибило собі з голови можливість всякого опору німецькій владі. Серед того дійшло аж до такого безглуздя, що не вільно було ставити оборонця. Коли проти цього поставилися німецькі правничі кола, то в 1944 р. Гітлер скасував всякі суди, а зробив присуди залежними від волі зведеної терористичної поліційної організації — Гестапо.

Міжнародний суд у Нюрнбергу відкрив ці методи одну за одною, доки не відтворив повної картини німецького "законодавства" чи радше беззаконня. Щойно тоді треба було приступити до осудження винуватців і до їх покарання.

При переведженні доказів не доставало важного чинника: не було в живих головних винуватців, які видавали розпорядки, отже не було Гітлера, Франка (губернатора Польщі з воєнних часів) і Богле, який командував нітими колонами. Саме тому, що вони не могли бути на суді, винуватці могли поклакатися на накази згори, а це мимохіть облекшувало їхню вину.

Ще й інший чинник перешкоджає повному вимірові справедливості, а саме, що між державами, які судили

воєнних злочинців, були заступлені Союти, про яких ввесь світ знає, що вони такі ж винуватці в ламанні усіх засад права, як і націсти. Не зважаючи на те, майже всі головні німецькі сприйняники воєнних безправств дістали присуд смерті, який негайно виконано.

Оце виконання присуду, як думають знавці міжнародного права, буде відстрашуючим чинником для кожного тирана починати війни на чужій землі і повторювати воєнні злочини.

Коли йде про вплив присуду в нюрнберзьких процесах на німецький загаль, то німці в більшості зрозуміли, про що йде справа. Вони вже не вважають тепер Гітлера за героя й мученика, як це було давніше, але починають розуміти, що Гітлер у своїй тиранії зрадив німецький нарід і поминув основні засади міжнародної моралі, за які повинна стринуть винуватців належна кара.

Єдиним німецьким закидом проти такого наставлення є факт, що у видаванні присуду брали участь росіяни й тому так важко переконати всіх німців про справедливість вироку. На це йде аргумент, що злочин не минється нікому, отже колись прийде черга і на кліку з Кремля.

УКРАЇНСЬКІ КОЛГОСПНИКИ НЕ ВИКОНУЮТЬ ПРИРЕЧЕНЬ

"Правда" з 26. 5. писала: "Робітники сільського господарства України, Вороніжської й Курської областей перебрали на себе великі зобов'язання дотично збільшення врожайності цукрової буряка. Але це ще не дає права заплішувати очі на те, що в поодиноких областях плекання засіву організовано але. На плантаціях багато буряків в боротьбі з шкідливками ведеться незадовільно. До таких областей належать передусім Курська, Полтавська, Київська й Кіровоградська". Також на недавньому пленумі ЦК КП(б)У стверджувало недостатній догляд за посівами, погану організацію боротьби з довоноскою, відставання у виконанні засіву ярових культур (Вінницька, Сумська, Кам'янець-Подільська і Дніпропетровська області), а навіть те, що колгоспники сіяли руками (очевидно сіялки були неспридатні). Злегковажено з'ясували трави. Напр., Чернігівська область виконала план лише на 25%, Сумська на 28,3%, Одеська на 50%. і т.п. Панує недогляд у соділлі тварин, колгоспники р'б з а заріють порослята.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Кремля.

Взимку, в хуртовину, в лютий мороз, виніс "Червона м'ята" хворих, старих, сліпих, калік, дітей, немовлят і дорослих, напів голих і без кавалка хліба, виніс на вулицю, просто в сніг.

Все населення попереджено, що коли хто-небудь з населення прийме будь-кого зі зліквідованих до себе в хату, хоч на хвилину, або дасть хоч кавалок хліба, той буде також зліквідований, як "клас", а щойно зліквідований поспішить на морозі від холоду і сліз. І ось якась наче б то "сердобольна" хворостина з тої "Червоної м'яти", начеб то "непомітно від своєї співбанди, підійшла до голови родини й шепнула, що там десь на другому кінці села, стоїть вже вільна хата Яким Кришнера (члена "Червоної м'яти"), котрий вчора перебрався в хату зліквідованого В. С., отже хату Яким Кришнера, як і ті геніальні кати з

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і нечисленним жертвам комунізму — присвячу. Автор.

17)

Селянин (придурюючись і здивовано): — Як гроші? Хіба я кому винний...

Комітет. (теж здивовано і глузуючи): — А ви що, забули? А 1000 карбованців зиску, забули?

Селянин (благально): — Та, люди добрі, та ви люди? Та де я вам візьму стільки грошей?

Комітет.: — Беріть, де хочете, а нам щоб за 24 години принесли 1000 карбованців. Коли не принесете в цей термін, то сушіть сухарі... Зрозуміли?

Приголомшений селянин повернувся і пішов з комітету, навіть не попрощавшись, а

сам того не помітив, як страшенно він гримнув дверима. Гримнув так, що комітетчики аж повскакували і зблідли, порухавшись, що той селянин жбурнув в комітет бомбу.

Іде селянин додому, низько схиливши голову в глибокій задумі. Іде, і нікого і нічого попереду себе не бачить і не чує.

Дом, так щоб і "стіни" не чули, лає, як тільки може, і комітет і всю "робітничо-селянську владу", клене і проклинає того, хто в мавзолі лежить набальзамований і того — його учня, що ще не лежить набальзамований.

Не їсть, не спить, перевертається з боку на бік і всю ніч клене і проклинає, а вранці встає і... несе гроші.

Зайшов в комітет, не привітався, поклав мовчки гроші на стіл, одержав доквітвання, повернувся і пішов геть з комітету, не сказавши жодного слова. Тільки що зайшов в свою хату і навіть не встиг скинути шапку, як прибігає слідом за ним писанець від комітету і каже, що його знову кличуть в комітет.

Він приходить в комітет: Він (сердито): — Чого кликають?

Вони (наче б то винувато, а разом і єхидно): — Та тут за вами ще "недомочка" є.

Він: — Яка недомочка? Ще що витягаєте?

Вони (вже грізно): — Ми тут як для того, щоб витягувати. Не заплатив в свій час зиску, а за час "недомочка" виростає.

Він: — А скільки тієї "недомочки"?

Вони: — 2000 карбованців. Він: — Та, що ви жартуйте?

Вони: — Тут тобі не театр, а робітничо-селянський комітет. Щоб завтра до обіду гроші були внесені в касу комітету. Як що не внесеш, то жалкуй сам на себе...

Він: — Ідіть! Ідіть хоч в цей же час і забирайте моє майно. Подивіться ним. Почекайте — почекайте. Прийде на вас погібелі. Грабіжники, — це слово він кинув їм вже з дверей, якими він, знову зі всією силою гримнув.

Прийшов до дому темніший від ночі. На запитання жінки, що сталося? — тільки рукою махнув.

На другий день кличуть знову Петра до комітету.

— Будеш платити? — питають.

— Вішайте, стріляйте, різайте, катуєте, а я віддам все, що маю.

— Добре. Тимш, відведи його до тих, що вже там є

— наказує комітет озброєною рушницею Тимшове, найбільшому зірвигові, а паразі — комсомольцеві. Він вивів Петра на двір, підвів його до дерев'яної буди, в якій раніш відгодував господар синай, відтовхнув Петра в середину і замкнув за ним двері.

В буді, де недавно були свині, було досить бруду й неприбраного, але там скоювалися сиділо вже 8 душ, досить поважних селян, поміж ними одна жінка-вдова. Всі вони були заарештовані і даля глузду посаджені в буди. А комсомольцеві, під спільний парегіт комітетчиків, по черзі вилізли на буди і прямо на голови в'язнів відправляли свої природні потреби.

Коли вже всі відправили свою потребу, тоді почали камінними бомбами буди. Потім по черзі виводили по одному в'язнів, заводили до стайні і підпалювали ланцюгами до стелі, віддаючи гро-

ші за те, що знімуть. Припинили це катування тоді, коли людина була неспритомою.

Через пару днів вранці в'язнів, виснажених знущаннями та катуваннями відпустили додому, а в день бригада комітетчиків, озброєних військовими і мисливськими рушницями, (ця бригада складалася приблизно з 15 осіб і називалася "Червона м'ята"), заїжджали двома-трьома санками в двір, до того селянина, котрого за постановою належало зліквідувати як "клас", і починалася жаклива селянська трагедія... трагедія мужчин, жінок, дітей, старих і немовлят. Занадто важко навіть уявити собі почування та поведінку того селянина, в двір котрого завітала "Червона м'ята".

Галас, ридання, благання, істерика, неспритомість, плування чобіт у членів "Червоної м'яти", все це було даремно. Вони були такі ж невольники, як і ті геніальні кати з

АВІТАМІНОЗ

(3 повісті „Вісність“).

В довгих коридорах інститутської клініки зішлись.

Петро йшов по сходах. Під руками — якісь книжки, зошити. Його колір білий халат посірів від пилу.

Студенти вже зібралися в кімні коридору, чекаючи професора. Петро привітався. В гурті тільки й розмов, що про їжу — не дарма ж кажуть, що голодний кумі хліб на умі. Але ось хтось гукнув:

Професор іде!

Метушня серед студентів збільшилася, а потім раптом затихла. Для студентів професор — майже те саме, що генерал для бійців. Отже, поставали всі струнко, притихли — чекають.

З палати справді вийшов професор Губергріц із асистентами. Ідуть повільно, погано; професор тримається гордо, як і завжди. Асистенти перед ним заповідали відчиняти двері. На ньому довгий, білий халат. Лиса голова. Студенти кажуть: „Професорові Губергріцові Бог лоба за розум додав...“ Він підсліпуватий, носить окуляри в золотому обрамленні, і зараз тримає їх на лобі. На перенісці його м'якшого, горбатого носа від окулярів — постійна синячка. Вуха в нього великі, наперед витягнені, але то вже, треба думати, не від окулярів, не придбане, а — природне. По повних щоках — то несеся мережа червоних жил, великі очі попідаливали товщом.

Сонячне проміння уперто протинало давно немітні шибки вікон клінічної лікарні медичного інституту і косо спало на ліжка хворих. В осяяних стовпах його грали метелиці-часточки пилу.

На облізаних, білих ліжках майже всюди лежало по двоє хворих. В одних були висліди до кісток руки й ноги, над запаланими животами тяжко підіймалися груди, гостро виступали ребра, очі були каламутні, дихання прискорене, інші, знову, були страшно розпухлі, що й очей не видно — непорушними колодами лежали, чекаючи приреченого кінця.

Студенти розмовляли між собою пошепки, майже нечутно, раз-у-раз оглядаючись на вмираючого хворого. Він стогнав, важко дихав, дер на собі білизну і безнадійно благав:

— Хліба... хліба!

Проходячи повз його ліжко, професор кинув свій тупий, байдукий погляд слід окулярів, махнув рукою в бік умираючого і, не зупиняючись, авторитетно й переконливо вимовив:

— Від авітамінозу...

В ту ж мить з юрби студентів вихилився голос Петра:

— Товаришу професоре, а

може то — від голоду? Люди-на ж хліба просять...

Для професора наче бомба вибухла в тихий, ясний день: — Що-о-о? — аж підскочив, люто заревівши, він.

Зупинився, обернувся обличчям до гурту студентів, зсунув з лоба знов на перенісці свої великі окуляри, обличчя його від злості почервоніло, а розлючений погляд блукав серед студентів, що заперли в мовчазному чеканні й перелякано дивилися на професора. В нього раптово на обличчі виступили дрібні краплинки поту. Він жовтими, золотими зубами прикусив нижню губу. І, нарешті, погляд його зупинився на Петрові, що стояв поруч ліжка й тримався однією рукою за ліжко хворого. У Петра було бліде, виснажене, з загостреними рисами обличчя; погляд метав гарячі іскри.

Якусь мить професор спостерігав Петра, потім раптом розкрив рота, сліпа пирснула йому через губи, як у голодного звіря перед здобиччю і закричав на всю клініку, не відриваючи впертого погляду від Петра:

— В нашій цвітущій країні соціалізму голода не було, нет і не буде! А даний випадок смерті, який ви відите перед собою, проішов від авітаміноза! А вам, політичеські слепому студенту, не место в моєй клініці. І я приказив убраться сейчас вон!

Губергріц підвів руку і показав на Петра.

В притихлій палаті тяжко конали живі ще мерці. Мовчазні студенти з усіх боків з жалем дивилися на Петра, що непохитно стояв перед професором. Його погляд, повний жалю, перекрестився з поглядом ненависти професора, як дві гострі шаблі, і потім упав на мерця, що порушив що насторожену тишу. Далі Петро повільно обернувся і пішов до дверей, не відриваючи очей від нещасної чергової жертви, що непорушно вже витяглась на ліжку.

То був селянин. Розпухле обличчя йому поросло сивою щетиною. З широко розкритих повік байдуже вже на цей світ дивилися мертві, каламутні очі. Здавалося, що він спокійно дивиться на професора. З порожньої рота блищала неуходжана емаль зубів.

А тепле сонячне проміння падало на захолене обличчя й

ВЗАЄМНИЙ ПОДИВ. — Брус Гарлан з стейту Огайо, який став переможцем під час Олімпійських змагань у Лондоні в скаканні в воду з підскочної дошки, складає побажання Вікі Дрейвс з Лос-Анджелеса, після того як вона віднесла таку ж перемогу між змаганнями жінок. Обидва переможці збільшили показне число перемог між американцями.

сушило сльози. Товсті, мов стовпи, руки й ноги порепалися; з ран текла прозора рідина, стікаючи маленькими струмками на брудні простирала, і плями розливалися чимраз далі й ширше.

Петро на мить зупинився біля мерця. Клапти порваної одежі лежали навколо нього, а чорне покривало ліжка упало на підлогу й лежало, збите, мов тинь мерця.

Доходячи до дверей, Петро ледве-ледве чув невразну мову професора, що далі читав лекцію голодним студентам про авітаміноз.

У Петра прискорено билось серце. Кожен крик умираючих шмагував його душу і довгодогдо дзвенів у вухах. До самих дверей проводили Петра сотні очей його товаришів. Двері повільно відчинилися під кволим тиском Петрової руки, скрипнувши жалібно, повільно зачинилися; і Петрова постать зникла за жовтим парканом клініки. Петро Хмара.

*) Авітаміноз — захворювання, викликане недостатком вітамінів у організмі.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних „сирітальників“ було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вишле таке оголошення впродовж до

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1 цаль в одній колонії коштує \$1.00.

Адм. „Свободи“.

ІВАН БАГРЯНИЙ

ТИГРОЛОВИ

РОМАН, ТОМ I І II.

Ціна \$2.00.

Роман „Тигролови“ був нагороджений першою премією на літературному конкурсі у Львові. Скорочений друкувався під назвою „Звіролови“ у „Вечірній Годині“. Але то була лише частка повного тексту.

Замовлення враз з належністю слати до:

„SVOBODA“

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY, N. J.

ЗМІНА НА ПОСТІ СОВЕТСЬКОГО ПОЛІТРУКА В АВСТРІЇ.

Відень, 16. серпня. (ЮП). — Советське агентство ТАСС повідомило про відставку советського політичного керівника в Австрії, Євгена Д. Кісільова, що був на цьому пості протягом трьох останніх років. На місце Кісільова іменований М. Коппелов, його дотеперішній заступник. Кісільова відкликанно на інший пост в міністерстві закордонних справ.

ДОБРИЙ ВИСЛІД ЖИВІ В ПОЛЬЩІ.

Варшава, 16-го серпня. — Польський міністр хліборобства, Ян Довб Кошол, вчора заявив, що вислід цьогорічних жнив в Польщі є майже два рази більший, як порівнювати його з минулим роком. В попередньому році польські жнива в загальному виносили 4,000,000 тонн збіжжя.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. С.

ОТЧЕ НАШ МОЛИТОВНИК

— для —
УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Друге видання Друкарні ОО. ВАСИЛІЯН.
В гарній тривалій шкіряній оправі з позолоченим хрестом на окладінці.

Ціна \$1.25.

Замовлення про в належність слати до:

„SVOBODA“

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади належить платити тільки американською валютою.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ВИ ПОТРІБНІ КНИЖКИ

Не досить після дитини до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 75 ц.

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для 2. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу) М. Матвійчука 75 ц.

ШКІЛЬНИЙ СПІВАННИК у двох частих. Зладив Ф. Колеса 75 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 15 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма. Зладив М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

„SVOBODA“

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРОНКС, Н. Я. — Збори Тов. Любова, від 298, відбулися в суботу, 21. серпня, в год. 8. вечір, в церкві гал. 1745 Вашингтон Еве. В наших Товаристві є Листа Збірок ч. 691, на політичну акцію для допомоги визволенню України. Жертвуйте, хто скільки може. Листа жертвований буде вислана при кінці місяця сірпня; всі жертвований будуть проголошені в „Свободі“. — В. Морозович, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від 83, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в суботу 21. серпня, в год. 7. вечір, під ч. 847 Н. Франклин ул. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до полагання. — С. Чорномаз, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЯ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від 5, відбулися в суботу, 21. серпня, в год. 7.30 вечір, в галі У. Д. Гор. Клубу, 31-14 — 30. Еве. Просимо всіх своїх членів і членів прийти на збори, бо є деякі справи до полагання. Просимо довгочасних членів вирішити свої довги. Просимо всіх українців, котрі ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в членів. — За урив: М. Гала, пр.; Г. Василюк, кас.; П. Барнич, секр.

РЕАЛЬНОСТІ

Двофамільний дерев'яний дім на продаж, фундамент мурований, до першого фльору, білі шпінглі, об'єктовані від огню і від води, дві ванни, одна велика з ваннами на підперек логі і одна мала на дереві або на уга. Тут мешкає багато українців. Голоситися до власника доми на адресу: Anthony Onychuk, 249 — W. 12 St., Kenilworth, N. J.

„MIAMI FLORIDA“

Якщо маєте намір їхати на зиму до Флориди, чи то заїзте-ресом, або хочете обмінити холодну зиму та відіслати на здоров'я, незалежно перше захити, або написати до свого.

Маємо кімнати до винайму в найгарнішій околині. Комунікація для Ваших вигад е стопроцентова. Пишіть до:

„SZPAK HOME“

FOR GUESTS

257 N. E. 17th Terr.

MIAMI, FLORIDA

Phone: 82-2692

ПОШУКУВАННЯ

ДЕ Е Теодор ДУДАР, котрий 1933 року мешкав при 17-й уліці в Нью-Йорку. Хто знає його, або він сам, прошу оголошитися на пошук адресу:

MYKOLA DUDAR,

187 Sheridan Ave., Albany, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Dr. S. CHERKNOFF
223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острі й довготривалі недуги колоніальних і жінок. Шкіри, X-Ray, Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо а-налізу крові для супутників дозволи. Офісний години: В будні 10-7 P. M.

Мирош

Робітник

АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСЬКА Декоратор

ЦЕРКОВ І ТЕАТРІВ. Малює церкви, образи і сценерії театральні.

Будує

ІКОНОСТАСИ І ВІСТАРИ

Myrosh

3737 — 57th STREET

JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y.

Telephone: ELiott 8-8904

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Even 5-5445

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛНИЙ \$150.00

ПОХОРОН за

У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий заклад

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

UKRAINIAN POTREBNIK

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone BElglov 3-6762

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone: EL 3-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК

зарикує потреби по \$150

у всіх так потрібні як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМІ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОТРЕБНИК

Занимається похоронами

в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ

Йорк і околицях

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

Brooklyn, N. Y.

Tel.: BRooklyn 5-6077

ТАРЗАН, ч. 1906. А ті ключі були так потрібні!

Брязкіт ключів розбудив ка-

пітана з дрімоти.

Та заки він міг прийти до

себе з похмілля, Неда швидко

підняла їх і втекла.

Гідзел заплескав голосно на

свого слугу і зажадав більше

вина... „А деж моя дівчина?“

— закликав він.

„Я бачив, як дівчина входи-

ла до своєї кімнати, пане ка-

пітане!“ — відповів йому Йо-

го послухник. „Однак, щоб

дістати вина, мені треба твоїх

ключів“.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

В книгарні „Свободи“ можна ще дістати по знижці ціні такі народні казки:

НАКРАЩА ЗАГАДКИ І ЗАБАВКИ для старих і молодих 20 ц.

ЗБІРКА ПОВІСТОК РОЗМОВА ПОЛІКА З РУСІНОМ 10 ц.

ПРИКАЗКИ Євгена Гриниши з малюнками 20 ц.

ЯК МУЖИК ХОДИВ ДО ЦАРЯ ПРАВДИ ШУКАТИ І ВІСНІ Оповідання 15 ц.

РИСЬ-МАТИ. — БРАТ І СЕСТРА В ЛІСІ з 8 малюнками Ю. Магальського 20 ц.

ЦАРІВНА-ЖАБА з 5 малюнками Ю. Магальського 20 ц.

ПРИПІЗНЕННЯ МОСКОВСЬКИЙ ПАСПОРТ. Марк Тесла, перш ніж з англійського В. Держпаса 10 ц.

ІСТОРІЯ О ЗО